

ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ETDA Recommendation on ICT Standard
for Electronic Transactions

ชมธอ. 22-2563

ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

MESSAGE STANDARD FOR GOVERNMENT RECEIPT

เวอร์ชัน 1.0

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ICS 35.240.63

ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

ชมธอ. 22-2563

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

อาคารเดอะ ไนน์ ทาวเวอร์ แกรนด์ พระรามเก้า (อาคารบี) ชั้น 20-22
เลขที่ 33/4 ถนนพระราม 9 แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
หมายเลขโทรศัพท์: 0 2123 1234 หมายเลขโทรสาร: 0 2123 1200

ประกาศโดย

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563

คณะกรรมการจัดทำร่างข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำหรือแปลงเอกสาร
และข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ประธาน

นางสาวชนิษฐ์ ผาทอง

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กรรมการ

นายกำชัย จัดตานนท์

กรมศุลกากร

นางสุภิดา บรรเทาทุกข์

กรมสรรพากร

นายธานินทร์ ตันกิติบุตร

บริษัท ไทยเทรคเน็ต จำกัด

นางสาวจรีया สุขถนอมวงศ์

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

กรรมการและเลขานุการ

นายปัญญาพร ทิพย์พิริยพงศ์

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

วิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะมาตรฐานฯ
ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

นายณัฐพัฒน์ โรจนสุขุมิตร

สำนักมาตรฐาน

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

นางสาวศิริวรรณ แสนวัง

สำนักมาตรฐาน

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML (Extensible Markup Language) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นมาตรฐานประกอบการจัดทำข้อมูลในใบเสร็จรับเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้ได้พัฒนาตามแนวมาตรฐาน Cross Industry Invoice (CII) ของ the United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFACT)

โดยมีการนำเสนอและรับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไป ตลอดจนพิจารณาข้อมูล ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงให้ข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น รวมทั้งให้สามารถนำไปปรับใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับกรมบัญชีกลาง

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

อาคารเดอะ โนน ทาวเวอร์ แกรนด์ พระรามเก้า (อาคารบี) ชั้น 20-22 เลขที่ 33/4 ถนนพระราม 9

แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310

โทรศัพท์: 0 2123 1234 โทรสาร: 0 2123 1200

อีเมล: estandard.center@etda.or.th

เว็บไซต์: www.etda.or.th

คำนำ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2562 เรื่อง การออกเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการในการออกเอกสารหลักฐานของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนาบริการภาครัฐให้เป็นระบบการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์และการออกเอกสารของทางราชการผ่านระบบดิจิทัล มีมาตรฐานในการดำเนินงานในแนวทางเดียวกันและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และกรมบัญชีกลางจึงร่วมกันจัดทำมาตรฐานข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐฉบับนี้ขึ้น เพื่อกำหนดโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML (Extensible Markup Language) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ the United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business (UN/CEFACT) และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นมาตรฐานประกอบการจัดทำข้อมูลในใบเสร็จรับเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สารบัญ

	หน้า
1. ขอบข่าย	1
2. บทนิยาม	1
3. การใช้งานใบเสร็จรับเงินภาครัฐ	1
4. แบบจำลองโครงสร้างข้อมูล	2
5. โครงสร้างข้อมูลในรูปแบบ Message Package	3

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 ตัวอย่างการใช้งานใบเสร็จรับเงินภาครัฐ	2
รูปที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ	2

ประกาศสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เรื่อง ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML (Extensible Markup Language) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นมาตรฐานประกอบการจัดทำข้อมูลในใบเสร็จรับเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จึงประกาศข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เลขที่ ชมธอ. ๒๒-๒๕๖๓ ปราบกฎตามท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ไยชนะ มิตรพันธ์

(นายชัยชนะ มิตรพันธ์)

รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อเสนอแนะมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่จำเป็นต่อธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ว่าด้วยข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

1. ขอบข่าย

ข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้ กำหนดโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML (Extensible Markup Language) ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้เป็นมาตรฐานประกอบการจัดทำข้อมูลในใบเสร็จรับเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้รองรับข้อมูลพื้นฐานที่สอดคล้องกับใบเสร็จรับเงินภาครัฐในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานอาจต้องมีการปรับใช้ข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎระเบียบของแต่ละหน่วยงาน

ทั้งนี้ โครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้จะเผยแพร่ในรูปแบบ Message Package ซึ่งประกอบด้วย ไฟล์ Spreadsheet ที่แสดงรายละเอียดของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ ไฟล์ XML Schema ที่แสดงโครงสร้างข้อมูลในรูปแบบ XML ไฟล์ Schematron Schema ที่แสดงกฎการใช้งานในรูปแบบ XML และรวมถึงไฟล์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดย Message Package ดังกล่าวสามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ <https://standard.etda.or.th>

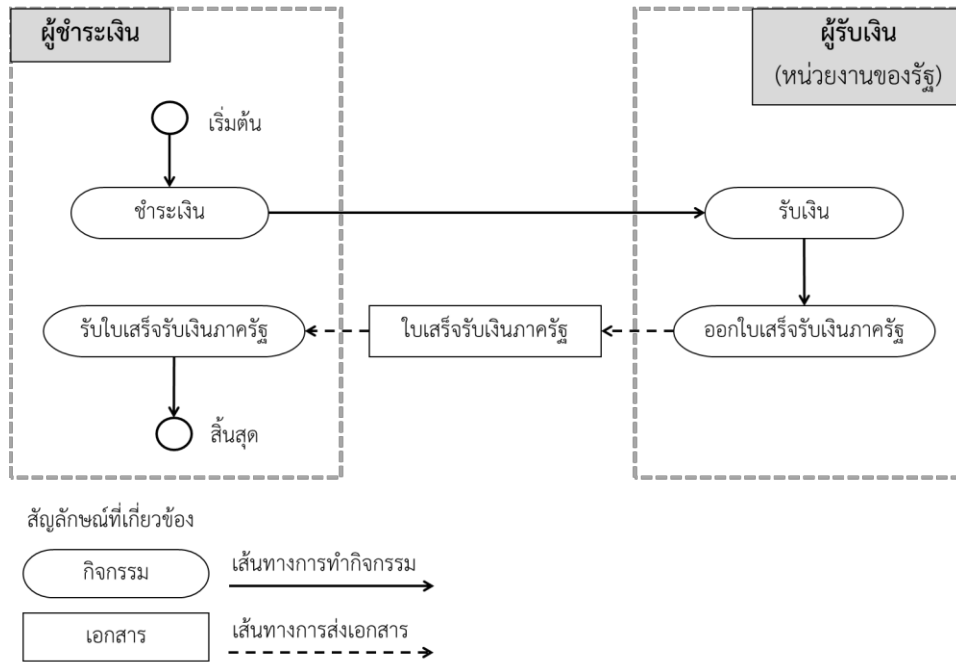
2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในข้อเสนอแนะมาตรฐานฉบับนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 ผู้ชำระเงิน หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ชำระเงินให้แก่หน่วยงานของรัฐ
- 2.2 ผู้รับเงิน หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่รับเงินจากผู้ชำระเงิน และจะจัดทำใบเสร็จรับเงินภาครัฐ
- 2.3 ใบเสร็จรับเงินภาครัฐ หมายถึง เอกสารที่ผู้รับเงิน (หน่วยงานของรัฐ) ออกให้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าได้รับเงินเป็นการถูกต้องแล้ว

3. การใช้งานใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

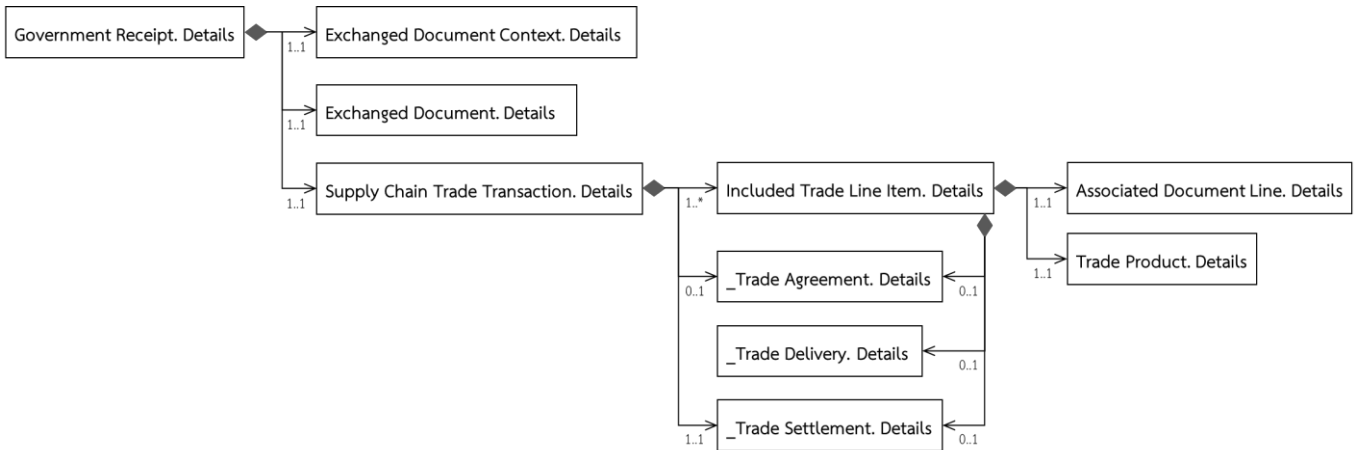
ผู้รับเงิน (หน่วยงานของรัฐ) จะออกใบเสร็จรับเงินภาครัฐให้กับผู้ชำระเงิน เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าได้รับเงินจากผู้ชำระเงินเป็นการถูกต้องแล้ว โดยมีตัวอย่างการใช้งานใบเสร็จรับเงินภาครัฐตามรูปที่ 1

รูปที่ 1 ตัวอย่างการใช้งานใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

4. แบบจำลองโครงสร้างข้อมูล

แบบจำลองโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วยชุดข้อมูลในใบเสร็จรับเงินภาครัฐ ดังนี้

รูปที่ 2 แบบจำลองโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

- (1) Exchanged Document Context: ชุดข้อมูลที่ประกอบด้วยบริบท (context) ของข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้ระบบหรือโปรแกรมประยุกต์ใช้ประมวลผล เช่น รหัสของคู่มือมาตรฐาน (Guideline ID) เป็นต้น
- (2) Exchanged Document: ข้อมูลส่วนหัวของใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เช่น รหัสเอกสาร ชื่อเอกสาร รหัสระบุประเภทเอกสาร วันเดือนปีที่ออกเอกสาร เป็นต้น
- (3) Trade Transaction: ข้อมูลธุรกรรมทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ
- (4) Trade Line Item: ข้อมูลรายการทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ

- (5) Trade Agreement: ข้อมูลข้อตกลงทางการค้า ซึ่งอยู่ในระดับธุรกรรมหรือระดับรายการของใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เช่น เอกสารอ้างอิงเพิ่มเติม มูลค่าสินค้าต่อหน่วย เป็นต้น
- (6) Trade Delivery: ข้อมูลการจัดส่งทางการค้า ซึ่งอยู่ในระดับรายการของใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เช่น จำนวนสินค้า ขนาดบรรจุต่อหน่วยขาย เป็นต้น
- (7) Trade Settlement: ข้อมูลการชำระเงินทางการค้า ซึ่งอยู่ในระดับธุรกรรมหรือระดับรายการของใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เช่น ผู้รับเงิน ผู้ชำระเงิน มูลค่ารวมต่อรายการ มูลค่ารวมของรายการทั้งหมด เป็นต้น
- (8) Associated Document Line: ลำดับรายการทางการค้า ซึ่งอยู่ในระดับรายการของใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เช่น หมายเลขลำดับ เป็นต้น
- (9) Trade Product: ข้อมูลสินค้า ซึ่งอยู่ในระดับรายการของใบเสร็จรับเงินภาครัฐ เช่น รหัสสินค้า ชื่อสินค้า รายละเอียดสินค้า เป็นต้น

5. โครงสร้างข้อมูลในรูปแบบ Message Package

โครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐจะเผยแพร่ในรูปแบบ Message Package ซึ่งประกอบด้วยไฟล์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- (1) ไฟล์ Spreadsheet แสดงรายละเอียดของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ (Message Specification) ซึ่งประกอบด้วยรายการข้อมูล (Message Element) และข้อกำหนดการใช้งาน (Guideline) ที่เกี่ยวข้อง
- (2) ไฟล์ XML Schema แสดงโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML รวมถึงไฟล์ XML Schema ของรหัสที่เกี่ยวข้องกับข้อความอิเล็กทรอนิกส์
- (3) ไฟล์ Schematron Schema แสดงกฎการใช้งานของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML
- (4) ไฟล์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ไฟล์ตัวอย่างข้อความอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ XML เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม หากผู้ใช้งานต้องการระบุข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในโครงสร้างข้อมูลของข้อความอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใบเสร็จรับเงินภาครัฐ ผู้ใช้งานสามารถรวบรวมข้อมูลที่ต้องการใช้งานและส่งให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ/หรือลงทะเบียนข้อมูลดังกล่าวเป็นรายการข้อมูลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ UN/CEFACT ต่อไป